1851. № 50.

DRENTSCHE COURANT.

Dingsdag, den 24 Junij.

Deze Courant kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1-5 regels *f* 1, en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags en Donderdags uiterlijk tot 6, die voor de 4e bl. tot 10 ure 's avonds aangenomen worden.

Gedeputeerde Staten der Provincie Drenthe, Brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat naar aanleiding van art. 103 der wet van 6 Julij 1850 (Staatsb. no. 39) bij de Provinciale Drukkers de Heeren *van Gorcum & Comp.*, te Assen, algemeen verkrijgbaar zijn gesteld: *De begrooting der kosten van het Provinciaal Bestuur voor zoo veel het Rijks Bestuur is en die der enkel Provinciale en Huishoudelijke Inkomsten en Uitgaven*, beide voor de dienst van 1852, zoo als die aan de Leden der Provinciale Staten zijn gezonden, om ter aanstaande gewone zomervergadering in overweging te worden genomen.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.
Assen,
13 *Junij* 1851.
Ter ordonnantie van Dezelve,
W. H. HOFSTEDE.

De Provinciale Commissie van Onderwijs in Drenthe zal hare zomer-vergadering houden te Assen, op dingsdag en woensdag den 1 en 2 Julij. Zij die zich dan voor eenigen onderwijzers-rang willen laten examineren moeten zich daartoe vooraf bij den schoolopziener van hun district, met inzending der noodige attesten, aangeven, en zich op eerstgenoemden dag 's namiddags te 5 uur aan het Gijmnasium te Assen laten vinden.

H. DOORENBOS, *Secretaris*.

Nederland.

22 *Junij*. Den 19 dezer zou de Tweede Kamer hare werkzaamheden hervatten; en was echter noch dien dag noch den volgenden een genoegzaam aantal leden aanwezig, om eene zitting te kunnen houden, beide keeren zijn de namen der afwezige leden voorgelezen. De nadere bijeenkomst is nu op morgen bepaald.

— Men verwacht dat de beraadslagingen over het ontwerp van Gemeentewet, in den loop der week, waarschijnlijk op woensdag, in de Eerste Kamer, zullen worden gehouden.

— Den 19 Junij werd te Leiden de jaarlijksche Algemeene Vergadering der Maatschappij van Nederl. Letterkunde gehouden. De voorzitter, de hooggeleerde heer Mr. *J. de Wal*, opende haar met eene uitnemende toespraak, waarin de staat en voornaamste voorvallen gedurende het afgeloopen maatschappelijk jaar werden geschetst, en waarbij tevens de nagedachtenis en de verdiensten der in dit jaar afgestorvene leden in kernachtige trekken werden gehuldigd.

— Is het berigt, dat Dr. *Gutzlaff* zich aan het zendelingswerk zou hebben onttrokken, waarheid, dan houde men echter in het oog, dat het nog onzeker is, of dit ten aanzien van zijn zendelinswerk in China in 't algemeen, dan wel van zijne bijzondere betrekkingen tot het Engelsch zendelings-genootschap, moet worden verstaan. Een brief te Amsterdam met de Overland-mail van Dr. *Gutzlaff* ontvangen, geeft zelfs geene aanleiding, om aan te nemen, dat hij zijn zendelingswerk staakt. *(Amst. Ct.)*

— Men leest in *de Hollander*, een N.-Amerik. courant. De gemeente Drenthe, in de Hollandsche kolonie van den Amerikaanschen staat Michigan, heeft berigt ontvangen, dat haar, uit Nederland beroepen leeraar *Smit* zich tot de overkomst gereed maakt. In den staat Wisconsin practiseren 477 advocaten. Op de 180 inwoners komt een advocaat. De hoogste tax, door eenig persoon in de stad New-York betaald is die des heeren *Astor*. Verleden jaar moest hij in de stedelijke kas brengen ongeveer *f* 60.000. Men begroot zijne bezittingen in die stad op 9 millioen gulden. *Jenny Lind* geeft thans te New-York aan Amerika hare afscheids-concerten, en neemt dan mede ongeveer 2½ millioen gulden. Men zegt, dat zij een gedeelte daarvan wil aanwenden tot vestiging van vrije scholen in Zweden. De ondernemer *Barnum* moest, hetzij er gezongen werd of niet, dagelijks voor de nachtegaal en het overige personeel, betalen ongeveer 8000 gulden. Te Louisville betaalde hij dagelijks alleen voor nachtegaalsvoeder, ruim 180 gulden. *(Amst. Ct.)*

— Met leedwezen vernemen wij, dat aan de Dedemsvaart en ook in andere naburige streken, de rogge wordt aangetast door zwarte wormpjes, die de dikte van een haar en de lengte van een halve Ned. streep hebben; het koorn wordt van onderop van den halm afgevreten, het gemakkelijkst kan men zich van het bestaan dier wormpjes als oorzaak van het kwaad overtuigen, door de reeds aangetaste halmen op wit papier of doek uit te schudden, als wanneer zij zich in hunne slangachtige bewegingen op hetzelve vertoonen, aan het zachte weder van den jongst verloopen winter, vermeent men de oorzaak hiervan te mogen toeschrijven. *(Prov. Ov. Ct.)*

23 *Junij*. Volgens berigten van 27 April, bij het *Hand.bl.* uit Batavia ontvangen, hebben zich enkele cholera-gevallen in die stad voorgedaan. Opmerkelijk is het, dat in 1821 de cholera op Java zich mede in April voor het eerst vertoond heeft en het weder, gelijk dit jaar, ongestadig, nu koud en dan bijzonder warm, was. Het zijn de kustplaatsen, die aangedaan worden, van het binnenland had men geene berigten wegens ziektegevallen.

— Den 21 dezer heeft te 's Hage de plegtige installatie plaats gehad van het nieuw benoemd lid van den Hoogen Raad. Bij die gelegenheid heeft de voorzitter Mr. *Donker Curtius* eene toespraak gehouden, waarin hij in eenige ontwikkeling trad van de omstandigheden, welke de keuze zijn vooraf gegaan, en die haar zoolang hebben vertraagd; hij wees op de noodzakelijkheid, dat er tusschen de verschillende Regeringsmagten geene vermenging van attributen ooit moge plaats hebbben, hij sloot zijne rede met de meermalen luide geuite klagt over de slechte huisvesting van het hoogst regterlijk collegie in Nederland, iets, dat ook niet aan den Monarch te wijten is, die van zijne troonsbestijging af alles gedaan heeft, om daarin te gemoet te komen, maar dat blijkbaar afstuit op ministeriële onverschilligheid, tot zekere hoogte door de Staten Generaal, blijkens het in acht genomen stilzwijgen, gedeeld.

Buitenland.

22 *Junij*. Den 17 Junij is te Londen het halve eeuwfeest gevierd van het genootschap voor de verspreiding van den Bijbel in vreemde landen. Z. K. H. Prins *Albert* als voorzitter der vergadering, heeft eene redevoering gehouden, en daarin den stichter van het genootschap, Koning *Willem III*, hulde gebragt; hij schetste de heilzame werking van het genootschap, en hoeveel verblijdender en gunstiger de omstandigheden waren, waaronder dit jubilé werd gevierd, dan tijdens de beide vorige half eeuwfeesten. Daarna heeft de bisschop van Londen het woord opgevat; hij gewaagde o.a. van de vorderingen, die de Bijbelverspreiding en het werk der zendelingen in Kafferland, op Nieuw-Zeeland en op Borneo heeft gemaakt. Onder de volgende sprekers behoorden de Ministers *Russell* en graaf *Grey*, de hertog *van Newcastle*, de aartsbisschop *van Canterburij*, enz. Uit het door den secretaris uitgebragte verslag is onder anderen gebleken, dat het getal der koloniale bisschoppen, sedert 1801, van 2 tot 24 is gestegen; dat de uitgaven van het genootschap van 2,800 tot 65000 p.st. 's jaars geklommen zijn, behalve 20,000 p.st., die jaarlijks voor bijzondere doeleinden besteed worden. Het getal der in dienst van het genootschap werkzame zendelingen beloopt nu 389.

— Men leest in het Fransche Roomsch-Catholieke dagblad *l'Univers*, het navolgende: „Deze onsterfelijke man (de Paus) is genaamd *Heilige Vader*, ALS GOD! Begrijpt gij nu, dat deze naam is, na en met den naam van God, boven alle namen, dat daar *geen andere* is om ons te redden in dit leven of in het volgende, en dat

voor den naam van Een Pius, de knie van al de kinderen van *Adam* moet gebogen worden *in de hemel, op de aarde en in de hel?*" (Het valt moeijelijk te gelooven, dat het bovenstaande overeenkomstig met de leer der R. Catholieke Kerk is.)

Verkorte berigten.

De heer *Duijmaer van Twist* is den 2 Mei te Poeli-Penang aangekomen en zou denkelijk op 12 of 13 Mei te Batavia arriveren. — Bij het concours met den buks, voor heeren Officieren, den 18n op het Loo gehouden, is van de 36 Officieren, die daaraan deel namen, de Luit. *Sickert* overwinnaar geworden met 53 punten in 5 schoten; deze Officier ontving uit handen des Konings een prachtigen buks met toebehooren. De Luits. *Klerk* en *de Jong*, die beide 43 punten behaald hadden, moesten een beslissend schot doen, waarbij eerstgenoemde de gelukkigste was: hem viel een gouden horologie met ketting ten deel. — Even als er eene broederschap van Notarissen bestaat, is er ook eene broederschap van candidaat-Notarissen opgerigt. — Dezer dagen liep te Utrecht eene krankzinnige vrouw, van den behoeftigen stand, weg. Haar man, met wien zij in een gemengd huwelijk leeft, zegt men, dat haar welligt uit baloorigheid met slagen regeert. Na lang zoekens is zij in een der bosschen van Zeist gevonden, waar zij zich had neder gezet, met het voornemen om zich dood te hongeren. — De Hervormde Diaconie te 's Gravenland heeft autorisatie bekomen tot aanvaarding van een legaat van *f* 8000, aan haar door wijlen vrouwe *W. C. Dedel*, Douairière *Backer*, vermaakt. — De pokken, te Zwolle van elders door een afgescheiden Predikant, die er aan leed, aangebragt, doen daar nog al menschen sterven. — Over de meikevers wordt uit Hannover gemeld, dat deze aldaar verschrikkelijke verwoestingen in de boomgaarden aanrigten. Vandaar dat men er premiën op gesteld heeft voor de vangst. In Wittenburg wordt door de regering dier stad 4 silbergrossen of 30 cents voor den emmer vol betaald en dezelve daarna verbrand. Men zal zich herinneren, dat de Rhijnstreken in vorige jaren daardoor werden geteisterd en de gemeentebesturen tot uitdelging *f* 1 per mud hebben besteed. — Den 17 dezer is te Reutum, gemeente Tubbergen, een landbouwer, die naast zijn voertuig ging en daarop wilde plaats nemen, zonder den wagen te doen stilhouden, komen te vallen, daar hij voorbij den disselboom stapte; de wagen is over hem heen gereden en hij heeft het ongeval slechts weinige minuten overleefd. — Er is in Friesland weder last gegeven tot het dooden van 44 runderen ter zake der longziekte; totaal 2310. — De *N. R. Ct.* vermeldt, dat onder Katendrecht zich een korenveld bevindt, waarvan de halmen doorgaande de lengte hebben van 2 ellen en 6 palmen. — De 7 leden der Tweede Kamer, die de Londensche tentoonstelling hebben bezigtigd, hebben het op hunne terugreis al zeer ongelukkig getroffen. Van twee stoombooten, waarop zij zich achtereenvolgens hadden ingescheept, om de overtogt te doen, braken de schroeven, zoodat zij genoodzaakt waren, de reis over Dover en Ostende te nemen. — Dingsdag j.l. werd de Londensche tentoonstelling door 72,965 personen bezocht; tot 14 Junij bedroegen de ontvangsten *f* 2,707,-260. — In tegenstelling van hetgeen vroeger is berigt, heeft Lord *Wellington* zijn jaarlijksch feestmaal, ter herinnering van den slag van Waterloo, wel gegeven. — Londen heeft eene bevolking van 2,363,141 inwoners. — De Gravin *de Bocarmé* is naar Parijs vertrokken; het blijkt thans, dat zij niet geweigerd heeft haren man voor haar vertrek uit de gevangenis te zien, doch dat dit bezoek door de autoriteiten geweigerd is. — Mad. *Poitevin* heeft te Parijs hare 15de luchtreis ondernomen, gezeten op een wit paard. — Een Luitenant van de kurassiers te Weenen heeft dezer dagen eene proeve van ongemeene bedrevenheid in het zwemmen gegeven, welke bijna aan het fabelachtige grenst. Hij heeft eene uitgestrektheid van elf mijlen van den Donau-stroom tusschen Weenen en Presburg afgelegd, en daarbij slechts ééns gerust. — 23 *Junij*. Dagelijks stroomen er meer en meer vreemdelingen naar Utrecht, om de feesten, aldaar door de studenten te geven, bij te wonen. — Twee kinderen van 14 en 12 jaren, op 14 Junij j.l. uit Utrecht weggeloopen, zijn door hunne familie-betrekkingen teruggehaald uit het gehucht Notsel, boven Breda. — Z.M. heeft het beroep van den heer *A. G. Rijkens*, Predikant te Appelscha, tot Predikant te Akkrum goedgekeurd. — Z.M. de Koning heeft in den avond van 20 dezer op het Loo aan een aantal adellijke familiën uit den omtrek, alsmede aan eenige Officieren eene soireé dramatique in de toneelzaal van het paleis gegeven. Na afloop der toneelvoorstellingen hebben de aanwezigen de eer genoten van ten hove te souperen. — Men heeft berekend, dat de verschillende spoorwegen in Engeland sedert het begin dezer maand nagenoeg 250,000 personen uit alle oorden des rijks naar Londen hebben vervoerd. — Te Antwerpen is eene bijeenkomst gehouden van Belgische en Nederlandsche Ingenieurs, om de vraagstukken in beraadslaging te nemen, welke betrekking hebben op den aanleg van een inter-nationalen spoorweg tusschen Belgie en Nederland. — Volgens de *Annales de la Foi* heeft de Keizer van China een decreet uitgevaardigd, waarbij in zijn gansche rijk de vrije uitoefening der Christelijke godsdienst wordt toegestaan. — Mej. *Medenbach Wakker*, die met Dr. *Gützlaff* naar China is vertrokken, om als zendelinge werkzaam te zijn, is aldaar met den Engelschen Predikant *Johnson* gehuwd; zij berigt echter, dat zij zich op de reis naar China in meer dan een opzigt te leur gesteld heeft gevonden dat zij in China veel leeds heeft verduurd, maar dat zij nu hoopt met kracht aan het groote werk der bekeering werkzaam te kunnen zijn.

Assen, 24 Junij.

Men verneemt, dat aan *M. Robaard* te Hoogeveen vergunning is verleend, om in de nabijheid van het Noordsche Hoofddiep en van de Beiler Tiendeveenen een windkoornmolen op te rigten.

— Den 21 dezer zijn aan de Hoogeschool te Groningen, na het verdedigen van theses, tot Doctoren in de regten gepromoveerd de heeren *H. J. Smidt* en *J. Gratama*, beide van Assen en den 23 de heer *J. van Baalen* van Rotterdam.

— Jongstleden vrijdag is voor het Hof alhier behandeld de zaak van het openbaar Ministerie tegen *Jacob Bisschop*, oud 28 jaren, arbeider te Smilde, beschuldigd van op 15 April j.l. zijnen zeventigjarigen vader *Jan Bisschop*, landbouwer en oud-schoolonderwijzer aldaar, moedwillig en herhaaldelijk te hebben gestoten. Uit de instructie bleek, dat de vader een paar hem toebehoorende bijenladders van zijn zoon had teruggevraagd, en deze daarover zoo vertoornd werd, dat hij zijn vader aangreep, hem een eind voortsleurde en in eene sloot stootte, zoodat de vader bewusteloos in huis werd gedragen en daarna eenig bloed opgaf. Er waren vijf getuigen gedagvaard, waaronder ook de mishandelde vader; toen deze de bank voorbijging, waarop de beschuldigde zat, reikte hij zijn zoon de hand toe, deze nam dezelve gretig aan, en zoowel vader als zoon barstten in tranen uit, zoodat de zoon, al moet hij misschien ook zijne daad jegens de maatschappij boeten, zich in de vergiffenis van zijn vader mag verheugen. Op de vraag dan ook, door den heer President aan den vader gedaan, of hij zich ook wilde verschoonen van het geven van getuigenis of van inlichtingen, op grond van te naauwe bloedverwantschap, verklaarde hij gaarne hiervan verschoond te willen worden, waarop hem verlof gegeven werd zich te verwijderen, hetgeen hij deed. Daarop zijn de vier andere getuigen gehoord. De Advocaat-Gen. concludeerde tot schuldigverklaring en tot veroordeeling van den beschuldigde tot tuchthuisstraf voor niet minder dan vijf en niet meer dan tien jaren. De uitspraak is bepaald op dingsdag aanstaande.

— In de jaarlijksche algemeene vergadering van de Maatschappij van Nederlandsche letterkunde te Leiden zijn o.a. tot leden verkozen de heeren Dr *L. S. P. Meijboom*, Predikant te Nijmegen, Ds *A. H. Pareau*, Predikant te Assen en Ds *C. van Schaick*, Predikant te Dwingelo.

— Op verzoek verbeteren wij gaarne eene onnaauwkeurigheid, voorkomende in een berigt in ons vorig no. omtrent den heer *H. A. de Vos*, welke alhier gepredikt heeft; er wordt daarin gezegd, dat hij behoort tot dat gedeelte onder de Afgescheidenen, die de formulieren van eenheid aannemen, *voor zoo verre* dezelve op den Bijbel gegrond zijn; dit moet zijn, *omdat* dezelve op den Bijbel gegrond zijn.

* *Hoogeveen*, 22 *Junij*. Als een bewijs, hoe onvoorzigtig het is, om op publieke wegen, vooral waar rijtuigen moeten passeren, voorwerpen te laten liggen, strekke het volgende: Gepasseerde vrijdag zag iemand, die met een paard en chais uit het zoogenaamde kerkenveld kwam, om naar hier terug te keeren, en door het kronkelen van den weg eene draai moest maken, gelijktijdig bij het draaijen, op den weg een zwaard van een vaartuig liggen; het paard schrikte hierdoor en sprong, voor de berijder zulks kon verhinderen, met de chais in het vaarwater; door spoedig aangebragte hulp is de man met paard en chais gered, zonder dat noch hij of het paard of de chais eenig letsel hebben bekomen.

* *de Wijk*, 22 *Junij*. Mogt deze gemeente zich bijna twee jaren verheugen, van de longziekte onder het rundvee bevrijd te blijven, niettegenstaande deze ziekte op onderscheidene stallen aan de grenzen dezer gemeente in de provincie Overijssel heerschende was en is, zoo moeten wij tot ons leedwezen melden, dat deze ziekte nu is uitgebroken tusschen de runderen van de gebroeders *R. K. Westert* te Koekange, zijnde op dezen stal 2 koeijen en 2 kalveren aan deze vreesselijke ziekte lijdende.

* *Meppel*, 23 *Junij*. In de vorige week, en wel donderdag l.l, hadden wij bijna twee menschenlevens te betreuren gehad. De fabrikant *W.* en zijn arbeider met een schuitje varende, sloeg hetzelve door den zwaren last om, en beide geraakten in het water. De arbeider redde zich

met zwemmen, terwijl de fabrikant met moeite door aangekomene hulp, op het drooge gebragt werd.

Groningen, Junij 1851.

Mijnheer de Redacteur!

In UEd. veel gelezen blad worden in de laatste tijden vele berigten aangetroffen van hetgeen er merkwaardigs in de provincie Drenthe bestaat of voorvalt, met betrekking zoo tot het fabriekwezen als tot den landbouw; uit dien hoofde verzoek ik UEd. een plaatsje voor onderstaande regelen te willen inruimen: Dezer dagen de glasfabriek van den heer *Thöne* te Nieuw-Buinen, waarin vroeger niets dan gekleurd en wit medicijn glas gefabriceerd werd, bezoekende, stond ik verbaasd over hetgeen daar thans gemaakt wordt; ik vond er eene slijperij in vollen gang, waarin allerlei soorten van geslepen glaswerken, alsmede lampballons vervaardigd worden; bovendien worden in de fabriek wijn-, jenever- en andere drinkglazen, in alle soorten en fatsoenen, mijns inziens het Paderbornsche in kwaliteit en fatsoen verre overtreffende, gefabriceerd; voorts digte spiritus-flesschen voor apothecars en doctoren, alsmede standflesschen voor apothecars met schild en schrift, hetwelk er kan worden ingebrand, zoodat het er niet weder uitgaat; ook heb ik er half kristal zien bewerken, dat de schoonste uitkomsten beloofde en met kracht wordt doorgezet. De fabriek werkt aanhoudend met een groot getal werklieden. Inderdaad men moet aan de volharding en den ijver, waarmede de heer *Thöne* zijne fabriek in bloei tracht te doen toenemen, alle hulde toebrengen! X.

— *Wij haasten ons het volgende stuk uit de* N. R. C. *over te nemen, en voegen daarbij, dat wij niets liever zouden wenschen, dan dat, zoo veel mogelijk, alle plaatsen in dit gewest, en niet het minst het welvarende en voor Drenthe zoo belangrijke Meppel door de in deze Provincie aan te leggen Kanalen bevoordeeld, althans niet benadeeld, werden. Wij gelooven echter niet, dat bij het projecteren van het kanaal naar Steenwijk het belang van Assen eenigzints, en ten minste niet boven dat van Meppel, in aanmerking is genomen.* Red.

De verbinding der Smildinger of Drentsche hoofdvaart met de Zuiderzee.

Indien het beramen en de aanvankelijke uitvoering van plannen tot het openen van nieuwe handelswegen en het verbeteren der bestaande, een bewijs oplevert van ondernemingsgeest en vooruitgang, dan zijn er voorzeker onder de gewesten van ons vaderland weinige, die op de baan van materiële ontwikkeling zoo snel vooruitstreven, of althans dit trachten te doen, als de provinciën Overijssel en Drenthe. Beide spannen daartoe al hare krachten in, en niet zelden straalt in beider bedoelingen een geest van naijver door, die dikwijls de sterkste drijfveer is tot vele belangrijke ondernemingen. Na hunne herstelling van de spoorwegkoorts, waardoor èn Drenthe èn Overijssel niet weinig teruggezet zijn, hebben deze beide gewesten hunne geheele aandacht op de bestaande waterwegen gevestigd. Deze verkeerden in zeer onvoldoenden staat, terwijl men, door het graven van nieuwe kanalen, niet alleen in staat was, om de communicatie te water aanmerkelijk te verbeteren, maar daardoor zelfs nieuwe en onuitputtelijke bronnen van welvaart konde openen. Overijssel was het eerst, dat handen aan het werk sloeg; bestaande waterwegen werden verbeterd, nieuwe geprojecteerd. Drenthe volgde dit voorbeeld weldra, en toen deze provincie hare mededingster, na zich van de verbetering harer gemeenschap met de Zuiderzee verzekerd te hebben, het oog zag vestigen op het aangrenzende buitenland, haastte ook zij zich, om de plannen te beramen voor de verbinding harer kanalen met de wateren van het naburige Hannover. Intusschen is dit nog grootendeels eene zaak van latere zorg, en blijft eene doelmatige verbetering en uitbreiding van het bestaande voorshands de hoofdzaak. De Drentsche hoofdvaart aan het eene einde verbonden aan het gebrekkige vaarwater van het Meppelerdiep en aan het andere bot afbrekende in de hoofdstad der provincie, kan slechts beschouwd worden als de losse schakel van een keten, wier aansluiting aan andere stapelplaatsen en handelswegen aan het eene eind alleszins wenschelijk en aan het andere zeer voor verbetering vatbaar is. Men besloot tot beide, en het schijnt inderdaad, dat de commissie, welke zich met eerstgenoemd ontwerp belast heeft, ter zijde gestaan door de lofwaardige medewerking van het tegenwoordige gouvernement, de eigenaardige moeijelijkheden zal te boven komen, met dergelijke ondernemingen gepaard gaande, en dat alzoo de verbinding van de steden Assen en Groningen, door middel van eene doortrekking der Drentsche hoofdvaart, als eene uitgemaakte zaak te beschouwen is. Het andere plan heeft, gelijk wij reeds aanmerkten, eene verbeterde gemeenschap der Drentsche hoofdvaart met de Zuiderzee ten doel, en het is omtrent dit onderwerp, dat wij eenige opmerkingen wenschten in het midden te brengen.

Het is zeker geen wonder, dat wij Drenthe de voorkeur zien geven aan het daarstellen van een geheel nieuw kanaal, boven de verbetering van het bestaande vaarwater langs het Meppelerdiep. Niet alleen, dat het de wrok, tegen de werken van het Zwolsche Diep opgewekt, nog niet ten eenenmale heeft afgelegd, is het ook natuurlijk, dat het den kortsten weg zoekt, om in zee te komen. Doch het heeft ons zeer bevreemd, dat Drenthe, hetwelk in der tijd in de Maatschappij van het Zwolsche Diep enkel de eigenbelangzuchtige bedoelingen van Overijssels's hoofdstad meende te bespeuren, thans blijkbaar de belangen van deszelfs eerste koopstad van ondergeschikt belang acht aan die van het kleinere en weinig handeldrijvende Assen. Onzes inziens zullen door het geprojecteerde kanaal van uit de Drentsche hoofdvaart naar Steenwijk voor den bloei van het welvarende Meppel groote nadeelen voortspruiten, welke zeer ongunstig kunnen terugwerken op de geheele provincie. Zoowel om deze als andere meer gewigtige redenen, zouden wij derhalve de voorkeur wenschen gegeven te zien aan het reeds herhaaldelijk besprokene plan eener verbinding van laatstgenoemde stad met de Zuiderzee, door middel van een behoorlijk scheepvaartskanaal van Meppel naar de zoogenaamde Beulaker Wijde's en van daar, door eene geringe verlenging der Moespotvaart nabij Vollenhove, tot in zee. Eene vergelijking van de beide projecten met elkander zal de voordeelen, aan het laatste boven het eerstgemelde verbonden, nog duidelijker aantoonen dan reeds uit eene bloote beschouwing der kaart op te maken is.

Volgens het ontwerp, aan het onderzoek van 's rijks waterstaats ambtenaren in Drenthe onderworpen, stelt men zich voor een kanaal te graven van af het Koningsschut, of, naar het oordeel van den hoofd-ingenieur **Brunings**, van af de Wittelterschutsluis naar de stad Steenwijk, een traject van minstens 2 à 3 uren over een weinig gunstig terrein voor een behoorlijk scheepvaartskanaal, gelijk later welligt meer duidelijk uit de waterpassingen zelve zal blijken. Verder zou het Steenwijkerdiep verbeterd, een jaagpad langs hetzelve aangelegd, en eindelijk de haven van Blokzijl op de vereischte diepte gebragt en door het daarstellen van doeltreffende werken gehouden worden. Wanneer men nu de kosten van al deze werken, als: 1. het kostbare kanaal naar Steenwijk met de noodige sluiswerken, enz.; 2. de verbetering van het Steenwijkerdiep, waartegen zich volgens deskundigen, schier onoverkomelijke hinderpalen opdoen; 3. het aanleggen van een doelmatig doorgaand jaagpad van Steenwijk naar Blokzijl, dat vooral tusschen deze plaats en het zoogenaamde Einde van 't Diep, aanzienlijke kosten zoude vereischen (langs het andere gedeelte bestaat een trekpad), terwijl men op de Beulaker Wijde zulk een jaagpad kan ontberen, en 4. de havenwerken te Blokzijl, indien men, zeggen wij, de kosten van daarstelling dezer werken vergelijkt met de oneindig geringere kosten van eene doortrekking der Smildingervaart door de Wijde's naar zee, dan zal men met ons moeten instemmen, dat uit het oogpunt van min kostbaarheid de voorkeur gegeven dient te worden aan het laatstgemelde plan, hetwelk zich ook door den kortsten weg, om van Drenthe, inzonderheid van het Hoogeveen, Coevorden, Meppel, enz. in zee te komen, aanbeveelt. Hierbij dient nog herinnerd te worden aan de ontwerpen tot het daarstellen van nieuwe uitwateringswerken tusschen Vollenhove en Blokzijl, bij de Provinciale Staten van Overijssel aanhangig, waardoor welligt een aanzienlijk deel der kosten van een sluisgebouw aan het einde der tegenwoordige Moespotvaart nabij Vollenhove, kon gevonden worden in de sommen, door deze provincie voor evengemelde werken bestemd. Deze opmerking brengt ons van zelve tot een ander punt van beschouwing, waarbij wij de bezwaren tegen het eene project tegenover de voordeelen van het andere zullen stellen. In geen gedeelte van Overijssel zijn in den laatsten tijd luider klagten opgegaan over gebrekkige afwatering dan in het zoogenaamde kwartier van Vollenhove. Van dag tot dag wordt de behoefte aan eene verbeterde waterlossing dringender; doch wij houden het er voor, dat de nood op verre na nog niet op het hoogste gestegen is. Immers valt het niet te ontkennen, dat èn door de nieuwe Overijsselsche kanalen van de eene, èn door de ontworpene Drentsche vaarten van de andere zijde, de afwatering der achter gelegene landen, zonder vermeerdering van waterlossingen, nog aanmerkelijk meer zal belemmerd worden. Reeds nu na de daarstelling der werken op het Zwolsshe Diep, zijn de sluizen te Zwartsluis voor de tusschen Meppel en Vollenhove gelegene landerijen, bij vele gelegenheden van veel minder nut dan de enkele sluis te Blokzijl, die meermalen op tijden werkt, dat de waterstand op het Zwarte Water dit te Zwartsluis onmogelijk maakt. Door deze voor de waterlossing van ons kwartier zoo belangrijke sluis nu wil men het water van het geprojecteerde kanaal zelf grootendeels, en daardoor dus ook een gedeelte van dat der tot Groningen verlengde en door nieuwe kanalen welligt nog meer gevoede Drentsche

hoofdvaart naar zee leiden; wordt hierdoor geen nadeel toegebragt, aan de afwatering der aangrenzende polders? Wij stellen hier tegenover de voordeelen, welke uit het andere project moeten voortvloeijen voor de waterlossing dezer streken, waaraan ook Meppel, na de verbetering der Hoogeveensche- en het graven van nieuwe vaarten, zeker niet minder behoefte zal gevoelen, dan tegenwoordig reeds in zoo groote mate het geval is. Naar welke zijde moet nu ook hier de balans overslaan?

Ziedaar eenige beschouwingen omtrent een kanaal, hetwelk, volgens de *Dr. Ct.*, „van zoo overwegend belang is voor de scheepvaart uit Drenthe," welke wij insgelijks een korteren en min kostbaren weg toewenschen, dan den weg op vijf kwart langs het Meppeler- en Zwolsche Diep. — Wij hopen, dat de dagbladen, die het bedoelde berigt uit de *Dr. Ct.* overnamen, ook voor deze regelen wel een plaatsje in hunne kolommen zullen kunnen vinden, en dat men vooral te Meppel van deze zaak een onderwerp van ernstige overweging zal maken, *alvorens het te laat is.* Wij kennen aldaar bekwame en invloedrijke mannen genoeg, die zich even goed als te Steenwijk tot eene commissie zouden kunnen vormen, en twijfelen geenszins of ook te Vollenhove zou men genoegzame adhaesie vinden, om gezamenlijk een onderzoek te beproeven, in hoeverre eene directe verbinding van Meppel met de Zuiderzee, op de door ons aangegevene wijze, van „overwegend belang" te achten is voor de Drentsche scheepvaart in het algemeen en de beide genoemde steden en omliggende polders in het bijzonder, om aan dit plan boven dat van Steenwijk de voorkeur te geven en eene spoedige uitvoering te verzekeren. —t.

Het Armbestuur der R. C. gemeente alhier is voornemens, om op woensdag den 25 dezer de gewone driemaandelijksche collecte te houden.

Assen, *Namens het armbestuur voornoemd,*
23 *Junij* 1851. J. J. SCHUITEN.

Heden overleed, na eene langdurige ziekte, onze geliefde vader *J. J. Werners*, in den ouderdom van ruim 62 jaren.

Ruinerwold, 15 *Junij* 1851.

J. J. WERNERS,
F. WERNERS, — STEENBERGEN.

PROVINCIE DRENTHE.

AANBESTEDING.

De gegadigden worden verwittigd, dat, ten gevolge van den te hoogen aannemingsprijs, is afgekeurd de op den 10 Junij j.l. gehoudene aanbesteding van het gedeeltelijk vernieuwen en onderhouden van den Grooten Weg der Eerste Klasse no. 1, zijtakken no. 2 en 3, gelegen in de provincie Drenthe, ingaande den 1 Julij 1851 en eindigende ultimo December 1853; en dat op Dingsdag den 1 Julij aanstaande, des middags ten 12 ure, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Assen, eene herbesteding zal geschieden van die werken, zoo als zij omschreven zijn in het bestek, goedgekeurd den 18 April j.l. no. 144, met wijziging alleen van art. 9, hetwelk wordt aangevuld als volgt:

» Ten einde den aannemer, ten aanzien van de beplantingen, aan geen te groot risico bloot te stellen, » wordt bepaald, dat hij tot weder aanvulling van de » beplantingen niet meer zal behoeven te leveren en » te verwerken, dan een maximum van 1500 (vijftien » honderd) stuks telgen, en 45,000 (vijf en veertig » duizend) stuks elzen stek, gedurende den geheelen » tijd van onderhoud.

» Is er minder noodig, hij zal met minder kunnen » volstaan.

's Gravenhage, *den* 19 *Junij* 1851

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

Op vrijdag, den 27 Junij 1851, des voordemiddags te elf uur, zal, ten huize van den heer *W. Hiddingh* te Gasselte, door den Notaris *van Lier*, ten verzoeke van de daartoe geregtigden, publiek ten verkoop worden aangeboden: Een **MOLENAARSHUIS** en **GROND**, benevens de daarbij gelegen **MOLENWERF**, met de overblijfselen van den afgebranden molen; alles staande en gelegen te Gasselte; voorts de assurantie-penningen te vorderen van de Bataafsche brandwaarborg-Maatschappij te 's Gravenhage.

Nadere informatiën te bekomen ten kantore van den Notaris *H. H. van Lier*, te Assen.

DILIGENCE-ONDERNEMING

VAN

C. M. BURGERS & COMP.

Met geheel nieuwe en fraai ingerigte **DILIGENCES**, voorzien van COUPÉ en ruime SPRINGVERENZITTINGEN, vertrekt ieder morgen om 10 uren bij *TENTHOF* in de Paauw, van **Zwolle** over **Hattem, Heerde, Epe, Vaassen, 't Loo** en **Apeldoorn** naar **Deventer** en **Arnhem,** in correspondentie met den derden SPOORTREIN naar **Amsterdam, Haarlem, Leiden** en **'s Hage.**

Van **Arnhem** over **Nijmegen, Venlo, Roermond, Sittard** naar **Maastricht,** voorts naar **Luik, Brussel** enz., en omgekeerd na den eersten SPOORTREIN langs bovengenoemde route in correspondentie met **Groningen, Leeuwarden** en **Drenthe.**

Van Zwolle naar	Apeldoorn	*f* 1.80.		omgekeerd gelijk.
„ „ „	Arnhem . .	- 3.10.		
„ „ „	Nijmegen . .	- 4.10.		

COCOS-ZEEP.

Deze **ZEEP** schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, is bevorderlijk voor de gezondheid, heelt schrammen en schavingen zeer spoedig, zuivert en ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frissche tint.

Zij is in de onderstaande Depôts te verkrijgen voor 20 cents het stuk en heeft den naam H. KERCKHOFF zoowel op de Zeep als op het blaauwe etiquette.

Amsterdam, Verkoophuis.	's Hage, *Sack en Co.*
Assen, *H. P. A. van Gorcum.*	Kampen, Mej. *M. Vooght.*
Arnhem, *Tikkel.*	Leeuwarden, *S. S. Postma.*
» *R. B. de Roos.*	Meppel, *H. J. Gelderman.*
Deventer, wed. *Lomberens.*	Rotterd., *J. A. Klinger en Co.*
» *J. Muller.*	Sneek, *R. T. Potma.*
Groningen, *R. Hartman.*	Utrecht, *Ferd. Meijer.*
Haarlem, *J. Larsen.*	Zwolle, *A. A. v. d. Kolk.*

en in andere steden van ons Rijk.

Aangiften van den Burgerlijken Stand.

ASSEN. 15—22 *Junij.* Geb. 3 M. 3 V. g.; overl. 1 M. 2 V. g.

MEPPEL. 13 — 20 *Junij.* Geb. 2 M. g.; ondert. 1 paar; geb. 1 paar; overl. 2 M. g.

COEVORDEN. 15—22 *Junij.* Geb. 1 M. 1 V. g.; overl. 1 M. g.

HOOGEVEEN. 13 — 20 *Junij.* Geb. 5 M. 3 V. g.; geh. 2 paar; overl. 2 M. 1 V. g.

SMILDE. 15 — 22 *Junij.* Geb. 2 M. 1 V. g.; geh. 1 paar.

De gemiddelde prijzen der Rogge en Boekweit op de nagemelde weekmarkten, gedurende de eerste helft der maand Junij, hebben bedragen, het Ned. mudde:

te *Assen*,	Rogge	*f* 5.50;	Boekweit	*f* 5.45;
te *Coevorden*,	„	*f* 5.87½;	„	*f* 5.50;
te *Hoogeveen*,	„	*f* 5.75;	„	*f* 5.45;
te *Meppel*,	„	*f* 6.33½;	„	*f* 5.26.

De zetting van het roggebrood is laatstelijk bepaald: De 6 Ned. ponden, te *Assen* 45, te *Coevorden* 47, te *Dalen* 44, te *Hoogeveen* 47, te *Meppel* 48 cent.

Assen, 21 *Junij* 1851.

MEPPEL, 19 *Junij.* Rogge *f* 5.60 a *f* 6.25. Boekweit *f* 4.75 a *f* 6.00. Boter 1½ ned. pond *f* 0.80 a *f* 0.92½. Boter ¼ vat *f* 10.50 a *f* 12.00. Broodzett: 6 ned. p. *f* 0.47.

GRONINGEN, 20 *Junij.* Tarwe *f* 7.75 a *f* 6.40 Rogge N. *f* 4.55 a *f* 5.35 O. *f* 5.60 a *f* 5.90. Boekweit, zand *f* 5.80 a *f* 5.35, veen *f* 4.75 a *f* 5.00. Garst *f* 4.10 a *f* 4.60. nieuwe zomer *f* „ „ a *f* „ „, knobbe *f* 4.60 a *f* 4.90. Dikke haver *f* 2.85 a *f* 3.80. Voerhaver *f* 2.70 a *f* 3.05, Paardeboonen *f* 5.00 a *f* 5.50. Koolzaad *f* 8.50 a *f* 9.60. Gort grove *f* 7.00 a *f* 7.50, parel 100 ned. pond. *f* 10.50 a *f* 12.00 Raapolie per vat *f* 30.50 Boter ¼ ton *f* 23.00.

ZWOL, 20 *Junij.* Tarwe *f* 7.75 a *f* 7.25. Rogge *f* 6.20 a *f* 5.90. Boekweit *f* 7.00 a *f* 6.00. Aardappelen *f* 3.25 a *f* 2.00. Boter ¼ ton *f* 12.75 a *f* 12.25. Ned.p. *f* 0.55 a *f* 0.50.

AMSTERDAM, 21 *Junij.* Werk. Sch. 2½ pct. 58$\frac{1}{16}$ a 58$\frac{3}{16}$; dito 3 pct 68½ a 68$\frac{9}{16}$; dito 4 pct. 89.

STUKKEN van *f* 10.00 *f* 9.70 a *f* 9.75.

Te *Assen*, VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers